

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

MUHTASARI WA RIPOTI YA KAMATI YA MIFUGO, UTALII, UWEZESHAJI NA HABARI YA BARAZA LA WAWAKILISHI, KATIKA KUFUATILIA UTENDAJI WA SHUGHULI ZA SERIKALI KWA MWAKA WA FEDHA 2014/2015.

Mheshimiwa Spika, Awali ya yote naomba nichukue nafasi hii kumshukuru Mwenyezi Mungu (Subhana Wataala) kwa kutujaalia neema zake na kutuwezesha kuendelea kua hai tukiwa wazima wa afya njema.

Mhe. Spika, Kwa mujibu wa Kanuni ya 108 (14) ya Kanuni za Baraza la Wawakilishi Toleo la mwaka 2012, naomba kuwasilisha taarifa ya shughuli za Kamati ya Mifugo, Utalii, Uwezeshaji na Habari kwa mwaka wa fedha 2014/2015.

Kamati ya Mifugo, Utalii, Uwezeshaji na Habari imepewa majukumu ya kusimamia Wizara zifuatazo:-

1. Wizara ya Habari, Utamaduni , Utalii na Michezo
2. Wizara ya Mifugo na Uvuvi

Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka huu wa fedha wa 2014/2015 Kamati ilifanyakazi kwa muda wa wiki sita (6) kati ya Unguja na Pemba. Hata hivyo kabla ya kuanza mwaka huu wa Fedha, Kamati yetu ilifanyi kazi kwa muda wa wiki mbili (2) hapa Unguja.

Mheshimiwa Spika , Naomba sasa kwa heshima niwasilishe mbele ya Baraza lako Tukufu, muhtasari wa taarifa ya utekelezaji wa Kamati ya Mifugo, Utalii, Uwezeshaji na Habari kwa mwaka huu wa fedha wa 2014/2015 kama ifuatavyo;-

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, UTALII NA MICHEZO

Mheshimiwa Spika, Wizara ya Habari , Utamaduni, Utalii na Michezo ina dhamana ya kusimamia sekta kuu nne (4) ambazo ni Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo.

Sekta ya Habari

Katika Sekta ya Habari, Kamati inaendelea kusikitishwa na mazingira magumu ya kazi licha ya juhudi kubwa zinazochukuliwa na watendaji waliomo katika sekta hii.

Changamoto ya Kihabari Kisiwani Pemba.

Mhe. Spika, Kamati imegundua kwamba, kuna **Changamoto kubwa ya kihabari Kisiwani Pemba**, suala hili limejengeka kwa Utamaduni wa woga na usiri mkubwa miongoni mwa viongozi wa serikali hasa Maofisa wadhamini katika utowaji wa habari au taarifa mbali mbali zenye maslahi kwa jamii. Hali hii inaleta mvutano mkubwa kati ya wanahabari na baadhi ya Maafisa Wadhamini huko Pemba. **Mheshimiwa Spika**, Kamati inaiagiza wizara na serikali kwa ujumla kulipatia ufumbuzi tatiza hili, likiachiwa ni kwenda kinyume na haki za Binadamu na Utawala bora.

Mazingira Magumu ya Kazi Ofisi Kuu Pemba.

Mhe. Spika, licha ya taasisi zote ziliomo ndani ya jengo la Wizara ya Habari, Utamaduni na Utalii Ofisi kuu Pemba kuendelea na majukumu yao kwa njia ya kizalendo, bado zinakabiliwa na Uhaba wa vitendea kazi, ikiwemo Usafiri pamoja na Ufinyu wa Nafasi kwa taasisi zote ziliomo katika jengo hili ikiwemo Osifi ya Afsa Mdhamini mwenyewe.

Meshimiwa Spika, Kamati inaishauri Wizara kuzipatia ufumbuzi wa haraka changamoto hizo ili vijana wetu wanaoendelea kuchapa kazi ndani ya jengo la Ofisi hiyo kwa moyo wa kizalendo, wasivunyike moyo na badala yake waimarishiwe mazingira yao ya kazi ili wazidi kulitumikia ipasavyo taifa letu.

Vyama vya Waandishi wa Habari.

Mheshimiwa Spika, Kamati yetu ilitembelea vyama vya waandishi wa Habari ikiwemo Pemba Press Club iliyopo Chake chake , Baraza la Habari Tanzania (MCT) Ofisi ya Zanzibar iliyopo Mlandege na Jumuiya ya Waandishi wa Habari Wanawake Tanzania (TAMWA) Ofisi ya Zanzibar iliyoko Mombasa. Kamati imegundua kwamba vilabu na Vyama hivyo zimeanzishwa kwa lengo la kukuza viwango vya taaluma ya uandishi wa Habari kwa wanachama wake na kuraghibisha mashirikiano miongoni mwa waandishi wa habari, vyanzo vya habari na jumuiya za kitaaluma.

Aidha Vilabu hivyo viko mstari wa mbele katika kuhakikisha kwamba Uhuru na haki ya kupata habari unalindwa, waandishi wa habari wanatekeleza vyema Wajibu wao (maadili). Kutokana na juhudi na mchango mkubwa wa Vilabu vya waandishi wa Habari hapa nchini kwa wanachama wake , Kamati inaitaka Wizara kuongeza mashirikiano na vilabu hivyo.

Mheshimiwa Spika, vile vile Kamati inaiomba Wizara Kukaa na wadau wengine ili kuzipitia upya sheria kandamizi dhidi ya uhuru wa habari ikiwemo Sheria ya Magazeti Namba 6 ya mwaka 1976 na Sheria ya Usalama wa taifa ya mwaka 1970 na nyengezo.

Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC)

Mheshimiwa Spika, Kamati inaamini kwamba Serikali ilikua na nia njema ya kuanzisha ZBC kwa kuziunganisha iiyokuwa Idara ya Sauti ya Tanzania Zanzibar (STZ) na Televisheni Zanzibar (TVZ), lengo likiwa ni kuwa na chombo kimoja chenye nguvu katika kuwahamasisha wananchi, kuwaelimisha na kuwapatia habari zilizofanyiwa utafiti, uhariri makini na zenye kuelezea sera na malengo ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, na kuhakikisha kwamba umoja wa wananchi wa Zanzibar unaendelea kudumu nchini.

Hata hivyo utendaji wa Shirika hili hivi sasa unapigiwa kilele, na wananchi hawaonyeshi kuridhika na utendaji huo. Kamati yangu imebaini kwamba ucheleweshaji wa Ruzuku kutoka Wizara ya Fedha, kunachangia kutokutekelezwa kikamilifu na kwa wakati Mipango ya Shirika hilo. Hapa Kamati inakubaliana kabisa na ile Nukuu isemayo

“ Kama tunataka kupata maziwa bora, lazima tuhakikishe kuwa ngombe wetu tunampa malisho ya kutosha na kwa wakati”

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa Shirika la ZBC lilianzishwa bila ya kuwa na msingi wa kutosha wa kujiendesha lenyewe, halikadhalika Shirika limerithi mzigo mkubwa wa madeni jambo ambalo linarudisha nyuma utendaji kazi wa Shirika.

Kamati inaendelea kusikitika kuona kwamba bado taasisi nyingi za serikali, ikiwemo Baraza la Wawakilishi hazilipii matangazo yao, suala hili linarejesha nyuma ukusanyi wa mapato na hivyo kushindwa kujiendesha kama Shirika.

Mheshimiwa Spika, Kwa mara nyengine tena Kamati inaitaka Wizara kukaa pamoja na Ofisi ya Baraza la Wawakilishi, Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais na Wizara ya Fedha kulipatia ufumbuzi wa kudumu suala la kulipia matangazo ya Mikutano ya Baraza la Wawakilishi, kwani kamati inaamini kua ZBC inaweza kujiimarisha sana endapo BLW litalipia matangazo hayo.

Kampuni ya Zanzibar Multiplex (ZMUX)

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa lengo la kuanzishwa kwa Kampuni ya Zanzibar Multiplex (ZMUX) halijafikiwa, ikizingatiwa kwamba ZMUX imeanzishwa kama Kampuni ambayo ipo ndani ya Wizara ya Habari, lakini bado haijakuwa na vyanzo vya kukusanya mapato na kujiendesha yenyewe, hivyo kuibebesha mzigo sana Serikali.

Kamati inaiagiza Wizara kwamba, Kamati iliyoundwa kwa ajili ya kutafiti kuendelea kuwepo kwa ZMUX au la, ikamilishe kazi yake haraka na itowe majibu ya matokeo ya utafiti wao kwa wakati uliopangwa.

Shirika la Magazeti ya Serikali

Mheshimiwa Spika, Kamati imegundua kwamba Shirika la Magazeti Zanzibar limeweza kuchapisha magazeti kama ilivyopangwa na kuyasambaza katika maeneo mbali mbali ya Unguja, Pemba na Tanzania Bara huku likiendelea

kufaidika na ufadhili wa Mfuko wa vyombo vya Habari Tanzania (TMF) ambapo Ofisi ya Pemba inaonekana kufaidika zaidi na Mfuko huu.

Hata hivyo , Mazingira ya kazi katika ofisi za Shirika hilo sio rafiki kwa utendaji wa kazi na kuna madai ya wafanyakazi kuathirika kwa ugonjwa wa presha na macho kutokana na hali ya joto na giza katika sehemu hizo.

Mheshimiwa spika, Wakati taasisi zilizo nje ya Serikali zikiendelea kupunguza madeni yake , bado taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zinadaiwa karibu shilingi milioni 400 kati ya shilingi 686,439,474/= zilizokuwa zikidaiwa kwa taasisi mbali mbali hadi kufikia Disemba 31, 2014. Kamati inaishauri Wizara iwasiliane na Wizara ya Fedha ili kuhakikisha kwamba wadaiwa wote walio chini ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar wakakatwa moja kwa moja kupitia katika vifungu vyao na kulipwa Shirika.

Kituo cha Redio Jamii- Tumbatu FM

Mesimiwa Spika, Kamati inaendelea kuipongeza Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo pamoja na Shirika la UNESCO kwa kuendelea kuwahamasisha wanajamii kuazisha vituo vya Redio jamii.

Mheshimiwa Spika, Kutokana na Mwamko huo Redio Jamii nyengine mbili zimezinduliwa ikiwemo Redio Tumbatu na Redio Jamii Mkoani. Wakati wa kazi za Kamati, Kamati yetu ilivuka Maji hadi Tumbatu kuangalia maendeleo ya redio jamii iliyopo katika sehemu hiyo ambapo Ofisi za redio hiyo zipo ndani ya jengo la Ofisi ya Wilaya Ndogo ya Tumbatu, Kamati inaamini kwamba jambo hili linaweza kuifanya redio hii kufanya kazi kwa

kufuata maelekezo ya mtu Fulani au kikundi Fulani suala ambalo ni kinyume na uanzishwaji wa radio hio.

Ujenzi wa Chuo cha Uandishi wa Habari

Meshimiwa Spika, Kamati imeridhishwa na harakati za ujenzi wa Chuo cha Uandishi wa Habari Zanzibar hapo Kilimani. Shughuli hizo ambazo zimeanza Mwezi Desemba 2014 zinaonekana kutia matumaini na Kamati inaamini kwamba ujenzi huu utakapokamilika utasaidia sana katika kupunguza tatizo la uhaba wa madarasa ya kufundishia katika chuo hiki. Hata hivyo Kamati inaiagiza Wizara kutafuta Hatimiliki ya eneo hilo ili liendeleo kuwepo kwenye usalama zaidi na kujiepusha na khitilafu zozote zinazoweza kujitokeza katika suala la umiliki, pia Kamati inaitaka Serikali kupitia Wizara ya Fedha kuwapatia fedha za ujenzi kwa wakati ili ujenzi huo umalizike kwa haraka.

SEKTA YA UTALI

Vituo vya Kukusanya Habari Na Takwimu Za Utalii

Mheshimiwa Spika, Kamati ilipata fursa ya kutembelea vituo vya kukusanya Habari na takwimu za watalii Uwanja wa Ndege Kisauni, na Bandanirini Malindi Mjini Zanzibar. Kamati inapongeza kuazishwa kwa vituo hivi kwani inaamini kwamba Takwimu zinazokusanywa zinasaidia katika kuweka kumbukumbuku nzuri ya uingiaji wa Watalii Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, Kamati ilipofanya ziara katika vituo hivyo imebaini kwamba wanaokusanya taarifa hizi ni maafisa kutoka idara ya Uhamiaji na baadae wanazipeleka katika vituo hivyo kwa ajili ya kujaza taarifa hizo, vituo hivyo vimejumuisha wafanyakazi kutoka katika Afisi ya Mtakwimu mkuu wa Serikali na Kamesheni ya Utalii.

Kwa kuwa Utalii ni moja ya vyanzo vikuu vinavyoingiza mapato hapa Zanzibar, Kamati inaendelea kusesitiza juu ya kuimarishwa kwa vituo hivyo.

Chumba cha Chini kwa Chini - Makangale

Mheshimiwa Spika, Kamati ilifika huko Makangale Mkoa wa Kaskazini Pemba katika Mradi wa Hoteli ya Kitalii Manta Resort. Kamati ilitembelea mradi maarufu wa chumba Cha chini kwa chini kiliopo chini ya bahari katika hoteli hiyo ambacho kimekua ni kivutio kikubwa cha watalii.

Changamoto yenye kuleta Matumaini.

Mheshimiwa Spika, Meneja wa hoteli hiyo ameijulisha Kamati kwamba wageni wengi wanaotembelea Chumba hicho wamekuwa wakilalamika kwamba wamekuwa wakiilipia chumba hicho siku nzima, lakini kwa furaha, huwa wanashindwa kupata usingizi kutokana na vivutio mbali mbali ikiwemo samaki, matumbawe na mazao mengine ya baharini hasa wakati wa usiku.

Mheshimiwa spika, Kamati inaitaka Serikali iimarisha miundombinu ya barabara na maji katika hoteli hizo ili eneo hilo lifikiwe kwa urahisi.

Hoteli ya Bwawani.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa bado kuna tatizo la baadhi ya Taasisi zilzokodi ndani ya Hoteli ya Bwawani kutokulipa kodi zao. Licha ya hatua iliyochukuliwa na Uongozi wa Hoteli ya kuzifungia Taasisi ambazo hazijalipa, lakini bado Kamati inaendelea kuisitiza kuwa wadaiwa hawa wafunguliwe kesi Mahkamani haraka iwezekanavyo, na kuchekelewa kufanya hivyo tunaweza kupoteza haki za hoteli kwani , kwa mujibu wa Sheria ya Ukomo “ Limitation Act” madai yote yana muda wake maalum, na muda huo ukipita hutaweza tena kufungua dai hilo mbele ya Mahkamani.

SEKTA YA UTAMADUNI NA MICHEZO

Mgogoro ndani ya Chama Cha Mpira wa Miguu Zanzibar (ZFA)

Mheshimiwa Spika, Kamati inasikitishwa sana kuwa Chama cha Mpira wa Miguu Zanzibar (ZFA) kimepoteza kabisa mwelekeo wake na kimeshindwa kutekeleza majukumu yake, hii inatokana na migogoro iliyopo kwa viongozi wao wenyewe kutokufahamiana, jambo ambalo limepelekea kutokufanya kazi zao kwa mashirikiano na kugawika makundi mengine ndani ya ZFA ambayo yanapingana na kundi jengine miongoni mwao.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaendelea kusikitishwa kutokana na kukua kwa mgogoro huo hadi kufikia hatua ya kusimama kwa ligi kuu ya Zanzibar jambo ambalo linapelekea kuondosha heshima ya Soka ya Zanzibar . Aidha pande zinazovutana zimeendelea kuukuza mgogoro huo hadi kuburuzana

Mahakamani , na hadi Kamati inataayarisha Ripoti hii bado shauri hili liko mahakamani .

Mheshimiwa Spika, Kamati isingependa kulizungumzia sana suala hili ispokuwa ni kuishauri wizara kutumia hekima na busara kuzikutanisha pande zinazovutana ili walimalize suala hili nnje ya Mahakama.

B. WIZARA YA MIGUFO NA UVUVI

Meshimiwa Spika, Wizara ya Mifugo na Uvuvi ni miongoni mwa Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, ambapo Kamati inatambua kwamba Wizara hiyo inalenga kuongeza ajira , Pato la Taifa, lische bora na kupunguza umasikini kwa wananchi na kuwepo uhakika wa chakula kwa kila kaya hapa nchini.

SEKTA YA UVUVI

Soko la Tumbe.

Mheshimiwa Spika, Wakati wa kazi zetu ,Kamati ilitembelea soko la Tumbe lililojengwa kwa ufadhili wa Benki ya Dunia chini ya mradi wa MACEMP ambapo tayari limefunguliwa wakati wa sherehe za Mapinduzi zilizopita.

Mheshimiwa spika, Mkandarasi tayari ameshamaliza kazi yake na ameshakabidhi soko hilo bila ya kutimiza masharti ya mkataba wa ujenzi ambao pia ilijumuisha kuunganishwa kwa umume katika soko hilo. Taarifa zilizogunduliwa na Kamati wakati inatayarisha ripoti hii ni kwamba, Serikali

imeamua kubeba gharama za kuunganisha umeme katika soko hilo ili litumike huku ikiangalia uwezekano wa kumchukulia hatua za kisheria mkandarasi huyo ambae ameshindwa kutimiza masharti ya mkataba wa ujenzi huo.

Mheshimiwa Spika, Kamati ilielezwa kuwa Mkataba huo wa Ujenzi wa Soko la Tumbe uliingiwa kati ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi na Kampuni ya Ujenzi ya Ngogo Engineering Ltd katika mwaka 2011 kwa Shilingi za Kitanzania 1,074,808,177/- na kwa mujibu wa maelezo ya Wizara kazi hii ilitakiwa kukamilika baada ya miezi 7.

Kamati ilielezwa kuwa baada ya kuzama kwa meli ya Mv. Spice Islander tarehe 10/09 / 2011 ambayo ilibeba vifaa vingi vya Kampuni hiyo kwa ajili ya ujenzi huo, makubaliano ya awali juu ya muda wa ujenzi na gharama ilibidi yabadilike na Banki ya Dunia ilikubali kazi hiyo ifanywe kwa gharama ya Shilingi **712,500,000/-** badala ya makubaliano ya awali ya Shilingi **1,074,808,177/-**.

Hata hivyo kwa kuwa mkataba wa awali uliosainiwa haukubadilishwa , Kamati kupitia barua yenye nambari ya kumbukumbu **BLW/K.10/17 VOL.1/100** iliomba ipatiwe maandishi ya kubadilishwa kwa makubaliano hayo ya awali. Kwa masikitiko makubwa sana, Kamati ilipokea barua kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi ya tarehe 25/02/2015 yenye nambari ya kumbukumbu **WMU/20/3/21/VOLT** ambayo ni tofauti na kielelezo kilichoombwa na Kamati. Kielelezo kilicholetwa ni barua iliyokuwa na kichwa cha habari;-

“ RE : PROVISSION CONSULTANCES FOR DESIGN AND SUPERVISSION OF THE CONSTRUCTION WORKS OF FISHLANDING SITES AT TUMBE IN PEMBA”. Kamati iliona kuwa barua hii haihusiani kabisa na suala la kuzama kwa Meli ya MV. Spice Islander na kupunguzwa kwa makubaliano ya mwanzo kutoka shilingi 1,074,808,177/- hadi 712,500,000/=.

Mheshimiwa Spika, meli ya MV. Spice Islander ilizama mnamo tarehe 10/9/2015 lakini barua hii ilitoka tarehe 30 Mei, 2011. Kwa hiyo ni wazi kwamba barua hii ilitoka kabla ya kuzama kwa meli.

Kamati bado inajiuliza jee kupungua kwa gharama za awali sababu ilikuwa ni kuzama kwa meli ya MV. Spice Islander au **“KULIKONI”**?

Ujenzi wa Soko Malindi.

Mheshimiwa Spika, Ujenzi wa soko la Samaki la Malindi ambao ukimalizika utakuwa umegharimu kiasi cha Shilingi za Kitanzani 14,866.500,000/-, kwa sasa umesimama. Sababu kubwa ya kusimama ujenzi huo ni UNESCO kushindwa kutoa kibali cha ujenzi wa soko hilo kwa madai kwamba mchoro wa jengo hilo hauendani na majengo ya Mji Mkongwe.

Aidha, Kamati ilielezwa kuwa sababu kuwa khasa ni paa la mchoro huo pamoja na madirisha. Vile vile mchoro huo ulikuwa unafanana na majengo ya Kiarabu lakini UNESCO wametaka ufanane na majengo ya Kiingereza.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaitaka Wizara kwa kushirikiana na Serikali kuu iangalie uwezekano kwa hali yoyote ile wa kuonana au kuwasiliana na moja

kwa moja na UNESCO ili wapewe taarifa za uhakika ni kwanini mpaka sasa hawajatoa kibali cha kuendelea na ujenzi wa soko hilo.

Vikundi vya Ufugaji wa Samaki na Mazao ya Baharini

Mheshimiwa Spika, Kamati yetu pia ilibahatika kuwatembelea wafugaji mbali mbali wa samaki na mazao ya Baharini ikiwemo; Wambaa , Ufugaji wa Kasa Nungwi na Ufugaji wa Chaza Dimani.

Kamati iliridhika na juhudi zinazochukuliwa na kikundi hivyo vya wafugaji katika juhudi zao za uzalishaji wa mifugo na kupambana na hali ngumu ya maisha.

Mheshimiwa Spika, Vikundi hivyo vya ufugaji wa Samaki, kasa na Chaza Vinahitaji msukumo mkubwa kutoka serikalini na wafadhili mbali mbali ili kifikie malengo waliyojiwekea. Vikundi Vinahitaji utaalumu zaidi wa uzalishaji pamoja na malisho ya mifugo yao.

Kilimo cha Mwani

Mheshimiwa Spika, Kamati ilifika huko Uroa, Wilaya ya Kati pamoja na Dimani Wiaya ya Magharibi na kuonana na wakulima wa mwani wa shehia hizo pamoja na kupokea taarifa ya utekelezaji wa kilimo cha mwani katika maeneo yao ambapo wameripoti kwamba wanaendelea vizuri na kilimo hicho licha ya changamoto kadhaa zinazohitaji kufanyiwa kazi.ikiwemo Bei ya Shilingi 500 kwa kilo moja ya mwani ni ambayo ni ndogo ukilinganisha na kupanda kwa hali ya maisha huku ikizingatiwa kwamba wakulima hao wanajitegemea wenyewe kwa vifaa.

Kamati inaitaka Wizara ifuatilie bei ya mwani duniani kama vile inavyofanya kwa upande wa zao la karafuu ili wakulima wetu waweze kupata bei inayoridhisha na hatimai wapate mpato mazuri ya kazi zao.

SEKTA YA MIFUGO

Shamba La Mifugo Pageni.

Mhesimiwa Spika, Eneo la Shamba hili la Pageni ni la Serikali na linatumika kwa ajili ya Ufugaji wa Ng'ombe, eneo hili kwa sasa lina ng'ombe hamsini (50). Kamati ilipotembelea Shamba hilo ilibaini Uvamizi wa shamba unaofanywa na baadhi ya wakulima wanaolima karibu ya maeneo na shamba hilo.

Kamati inaiomba Wizara ianze kufatilia maeneo yote yaliyovamiwa na yarudishwe katika mikono ya shamba hilo.

Majosho ya Konde, Mjimbini na Kituo cha Mifugo Chamanangwe

Mheshimiwa Spika, Kamati ilitembelea vituo vya Mifugo vya Konde, Mjimbini na Chamanangwe ambavyo kwa sasa vinakabiliwa na Changamoto kadhaa zinazozoretsha utendaji wa vituo hivyo.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaishauri Wizara kuwa, wakati inasuburi kupata hati miliki ya maeneo hayo ni nyema ikachukua hatua za dharura za kuyahami ili kuepusha vitendo vya uvamizi vinavyowea kutokea.

Wafugaji Maarufu wa Wilaya ya Mkoani Pemba

Mheshimiwa Spika, Kamati ilimtembelea mfugaji wa Ng'ombe wa maziwa (Bw. Mohammed Jidawi) alianza na ngombe mmoja na hivi sasa anamiliki Ngombe sita wanaotoa maziwa lita 15 kwa siku kwa kila mmoja huko Mjimbini. Mfugaji huyu ambae licha ya Ufugaji huo anajishughulisha na kilimo cha aina mbali mbali na ameweza kupiga hatua kubwa za uzalishaji wa Mazao ya mifugo na kilimo.

Aidha **Mheshimiwa Spika**, Kamati ilifika Makhuduthu, kukagua mradi wa mtambo wa Biogas wa Bw. Hafidh Nassor ambae ameanza shughuli za ufugaji akiwa na ngombe wa maziwa mmoja (1) na hivi sasa anamiliki ngombe sita (6).

Mheshimiwa Spika, changamoto iliyopo ni kwamba , baadhi ya wakati mbegu za Kupandishia zinapowafikia wafugaji hawa huwa tayari zimeharibika kutokana na ukosefu wa Sehemu za kuhifadhia na wakati mwengine huhifadhiwa katika chupa za Chai. Hapa Kamati inaigiza Wizara ione umuhimu wa kua na Mitungi ya Liquid Nitrogen ambayo ni **Portable**, ili kuwa na urahisi wa kuwafikia wafugaji walioko vijijini zaidi badala ya kutumia chupa za chai.

Uvuvi wa Bahari Kuu

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kuwa, Wizara ipo katika maandalizi ya kuanza uvuvu wa Bahari Kuu, miongoni mwa maandalizi hayo ni kuwapeleka vijana wetu huko Tanzania bara kwa ajili ya kujifunza suala

zima la uvuvi huo. Pia Kamati imegundua kwamba wizara iko katika hatua za mwisho katika ununuzi wa meli na vifaa vyengine kwa ajili ya Uvuvi huo.

Kutokana na umuhimu wa suala hili, Kamati ilikwenda Bagamoyo Tanzania Bara katika Chuo cha Uvuvi MBEGANI. Kamati inaiagiza Wizara, iendeleo kuwapeleka vijana wetu kujifunza zaidi kwani suala hili linahitaji utaalamu ukilinganisha na uvuvi wa kawaida.

Mheshimiwa Spika, Kabla sijakamilisha Muhtasari wa ripoti yetu, Kamati ya Mifugo, Uwezeshaji, Utalii na Habari inawashukuru sana Watendaji wote wa Wizara na Taasisi zote zinazosimamiwa na Kamati hii, kwa kuweza kutoa mashirikiano makubwa ya kuiwezesha kutekeleza majukumu yake kwa mwaku huu. Kamati inashauri mashirikiano hayo yaendelezwe kwa kipindi chote kinachofuata.

Hata hivyo kasoro kubwa iliyogunduliwa na Kamati ni **Upatikanaji wa fedha kutoka serikalini**, kwamba umekwamisha kwa kiasi kikubwa malengo na shabaha za Wizara zote mbili zinazosimamiwa na Kamati hii hasa katika Miradi ya Maendeleo.

Vile vile upatikanaji wa fedha za OC pamoja na vitendea kazi, usafiri na malipo ya muda wa ziada wa kazi (over time) navyo vimekuwa vinarejesha nyuma mwamko na ufanisi wa kazi.

Mheshimiwa Spika, Napenda kulihakikishia Baraza lako tukufu kuwa katika kipindi cha mwaka 2014/2015 Kamati yetu imetekeleza jukumu lake la kuishauri na kuisimamia serikali kwa Wizara, Taasisi na Idara tunazozisimamia kwa niaba ya Baraza lako.

Mheshimiwa Spika, napenda kukushukuru tena na kukupongeza wewe binafsi kwa unavyoliongoza Baraza letu katika nafasi ya Uspika. Napenda

pia kuwapongeza Mhe. Naibu Spika pamoja na Wenyeviti wote wa Baraza la Wawakilishi kwa kukusaidia vizuri katika kufanikisha shughuli za Baraza.

Mheshimiwa Spika, Napenda kuwashukuru Wajumbe wa Kamati hii kwa Ushirikiano mzuri katika kufanikisha majukumu tuliyojipangia. Michango, mawazo na ushauri wao kwa kiasi kikubwa yamefanikisha majukumu ya Kamati ya Mifugo, Uwezesaji, Utalii na Habari. Naomba kuwatambua wajumbe hao kwa kuwataja majina kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Mlinde Mbarouk Juma - Mwenyekiti.
2. Mhe. Abdullah Mohammed Ali - Makamo Mwenyekiti
3. Mhe. Asha Bakari Makame - Mjumbe
4. Mhe. Mussa Ali Hassan - Mjumbe
5. Mhe. Amina Idd Mabrouk - Mjumbe
6. Mhe. Mohammedraza Hassanali Mohamedali –Mjumbe
7. Mhe. Asaa Othman Hamad - Mjumbe
8. Ndg. Kazija Khamis Kona - Mjumbe

Mheshimiwa Spika, Napenda kumshukuru Katibu wa Baraza na Watumishi wote wa Afisi ya Baraza la Wawakilishi kwa kuisaidia Kamati kutekeleza majukumu yake .

Aidha kipekee, kwa niaba ya Kamati nawashukuru ndugu Himid Haji Choko na Ndugu Salum Khamis Rashid ambao ni Makatibu wa Kamati yetu kwa kuratibu vyema shughuli za Kamati kwa kipindi chote hadi taarifa hii inapotolewa mbele ya Baraza lako Tukufu.

Napenda pia kutoa shukurani za dhati, kwa usikilizaji mzuri wa Waheshimiwa Wajumbe wakati wote wa Uwasilishwaji wa hotuba hii na tunatoa wito kwa serikali kuyatekeleza kwa vitendo yale yote yaliyoagizwa na kushauriwa na Kamati ili kuongeza ufanisi wa Wizara hizo.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha.

.....

(Mhe Mlinde Mabrouk Juma),

Mwenyekiti.

Kamati ya Mifugo, Utalii, Uwezeshaji na Habari,

Baraza la wawakilishi,

Zanzibar.